

er jo et Fremtidsspørgsmaal, som man ikke behøver at regne med i Øjeblikket. Jeg mener derfor, at Socialdemokratiets Standpunkt i denne Sag er ganske korrekt og i Overensstemmelse med vore Teorier, som vi saa ofte have gjort gældende.

Det var jo særlig Driftsformen, jeg i Gaar — paa Foranledning af det ærede Medlem for Kerteminde (Pinstrup) — talte om. Det ærede Medlem sagde nemlig, at det var Socialdemokratiets Mening, at Staten skulde være den eneste Arbejdsgiver for Landbruget og skulde dirigere det hele fra et fast Kontor her inde i København. Denne Side af Sagen kom det ærede Medlem for Sæby (Vilhelm Lassen) slet ikke ind paa, og det var meget klogt, thi Forholdene ere jo faktisk saaledes, at Karl Marx ikke siger noget bestemt om, hvorledes Produktionsformen i Fremtidens Samfund skal være. Han paaviser kun Udviklingsgangen i det hele taget. Jeg vil da blot som i Gaar sige, at vi ikke i særlig Grad befatte os med Konstruktioner, hvad Fremtidens Samfund angaar; men at vi i dette Tilfælde i god Overensstemmelse med vore Teorier kunne arbejde for denne Sag, derom nærer jeg i alt Fald ingen som helst Tvivl, og skulde det ærede Medlem efter mine Udtalelser mene, at hvis man gaar den Vej at gennemføre offentligt Fæste — det være sig Stats- eller Kommunefæste — giver man Socialdemokratiet en lille Finger, vil jeg minde om de bekendte Ord af afdøde Minister Hørup: at naar en Reform, en Arbejderreform, virkelig skulde betyde noget, maatte den være mere eller mindre socialistisk. Vi ere jo ogsaa for vort Vedkommende komne i særlig god Pagt med alle de Tanker, der ere oppe i Tiden og i det hele taget drøftes med Hensyn til den bedst mulige Samfundsorden. Det var, hvad jeg særlig vilde sige til det ærede Medlem for Sæby.

Endelig har jeg kun et Par Bemærkninger til det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck). Jeg maatte maaske først gøre den Bemærkning, at jeg finder det ikke ganske nobelt af dette ærede Medlem at indblande det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (P. Knudsen) i den Polemik, han agtede at føre mod mig. Det ærede Medlem indskrænkede sig ikke til blot at indblande det nævnte ærede Medlem heri, men han talte ogsaa om det „højærværdige“ Medlem for Københavns 10de Valgkreds. Jeg vil dertil sige, at det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds maaske kunde have godt af nu i sin Ungdom at

tilegne sig lidt af den Højærværdighed, som han mener, at det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds sidder inde med. Det ærede Medlem sagde, at jeg havde kompromitteret Tanken om offentligt Fæste ved at fremsætte den her eller ved særlig at betone, at den er i Overensstemmelse med vort Program. Jeg vil henvisne det ærede Medlem til den Betænkning, som blev afgiven i 1897 af Socialdemokratiet, og hvis det ærede Medlem mener, at jeg har kompromitteret denne Sag ved mine Udtalelser i Gaar, maa han være klar over, at denne Tanke altsaa allerede er bleven kompromitteret — som han sagde — i 1897, idet denne Tanke allerede den Gang blev fremsat i den paagældende Betænkning. Jeg antager nu ogsaa nærmest, at det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) fremsatte denne Bemærkning, fordi han egentlig selv er bange for at blive kompromitteret i denne Sag. Det ærede Medlem udtalte sig jo netop selv for offentligt Fæste og har saa Følelsen af, at han som Højremand her er kommen paa Glat. Men naar det ærede Medlem gør dette af egen fri Villie, maa han virkelig finde sig i at blive kompromitteret af os. Naar han vil slutte sig til en Tanke, som vi have baaret frem i mange Aar, maa han finde sig i at blive kompromitteret paa den ene eller den anden Maade, og det maa blive det ærede Medlems egen Sag at forsvare sig over for sit Parti i saa Henseende.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Birck: Det ærede Medlem sagde, at jeg var bange for at kompromittere mig over for mit Parti. Det tror jeg ikke. Først og fremmest er mit Parti saa liberalt, at det tillader sine Medlemmer at indtage Særstandpunkter, naar de ønske det. Men i øvrigt ved jeg ikke, om ikke mange Medlemmer af mit Parti indtage samme Standpunkt. Jeg vil gerne benytte Lejligheden til at sige til det ærede Medlem, at hvad angaar Frygt for det Parti, man tilhører, maa det ærede Medlem ikke drage Slutninger fra sit eget Parti til os andre. Der er nogen Forskel paa Socialdemokratiet og andre Partier. Det kom ogsaa frem forleden Dag, da det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Martin Olsen) talte, at vi, selv om vi ere uden for et Parti, dog altid ere noget og kunne komme til at gøre os gældende,